

Länsstyrelsen
Skåne

SemiAquatic
Life

Åtgärdsplan för Natura 2000-området Tygelsjö-Gessie, SE0430149, Malmö och Vellinge kommuner

Version 2016-12-13

Titel: Åtgärdsplanför Natura 2000-området Tygelsjö-
Gessie, SE0430149, Malmö och Vellinge
kommuner

Utgiven av: Länsstyrelsen Skåne

Författare: Pia Hertonsson, Marika Stenberg och Per
Nyström, Ekoll AB

Beställning: Länsstyrelsen Skåne
205 15 Malmö
Telefon 010-224 10 00

Copyright: Länsstyrelsen Skåne

Diarienummer: Xxxxxx

ISBN: xxx-xx-xxxxx-xx-x

Rapportnummer: xxxx:xx

Layout: Xxxxx Xxxxx

Tryckeri, upplaga: Länsstyrelsen Skåne, xxx ex

Tryckår: 20XX

Omslagsbild Vy över tilltänkt åtgärdsområde i Tygelsjö-
Gessie, foto: Ekoll AB

Innehåll

Inledning.....	4
Beskrivning av området.....	4
Uppgifter om området	4
Allmän beskrivning av området.....	4
Biologiska bevarandevärden.....	5
Planerade åtgärder	5
Inventeringar innan åtgärder	6
Groddjur	6
Evertebrater	7
Nygrävning av vatten och skapande av faunadepåer.....	8
Skyddade/värdefulla områden.....	9
Riksintresse.....	9
Kulturmiljö	9
Fornminnen.....	9
Tidsplanering för åtgärder.....	9
Information	10
Nygrävning.....	10
Faunadepåer	10
Uppföljning av åtgärder.....	10
Långsiktig skötsel.....	10

Inledning

Åtgärdsplanen beskriver vad som ska göras inom området för att nå de mål som är uppsatta inom Life projektet SemiAquaticLife – ”Recreating habitat complexity for semi-aquatic fauna”.

Projektet syftar till att återställa och förbättra bevarandestatusen för grod- och kräldjur och vatteninsekter i Natura-2000-områden i södra Sverige (11st), Danmark (18st), och norra Tyskland (9st). Målet är att säkerställa livskraftiga metapopulationer av arter som anges i bilaga II-V i EU:s Art- och habitatdirektiv. Ett annat mål är att öka medvetenhet och förståelse bland berörda parter och allmänheten om behovet av restaureringsåtgärder för semiakvatiska insekter samt grod- och kräldjur.

Projektet finansieras av EU Life Nature (Project LIFE14 NAT/SE/000201).

Beskrivning av området

Uppgifter om området

Natura 2000-område:	Tygelsjö-Gessie pSCI-SE0430149
Län:	Skåne
Kommun:	Malmö och Vellinge?
Markägare:	Privata (?), staten, Malmö kommun, Vellinge kommun, kyrkan
Förvaltare:	

Allmän beskrivning av området

Tygelsjö-Gessie ligger söder om Malmö och största delen av området utgörs av Öresund. Havsområdet utanför strandängarna utgörs av vidsträckta grunda bottnar vilka torrläggs vid lågvatten och de producerar därmed mycket föda åt fåglar. Ytvattnets salthalt ligger omkring 10 promille i Öresund och variationer i vattenstånd påverkas av lufttryck och vindar. Marken har god vattenhållande förmåga, vilket är viktigt för vegetationen och groddjursfaunan. Områdets består av låglänta betade strandängar som är nästan helt trädlösa, vilket gynnar vadarfåglar men medför brist på övervintringsmiljöer för groddjur. Vid västliga stormar kan området dessutom översvämmas långt upp på land, vilket medför att groddjuren kan påverkas negativt vid övervintring. Strandängarna bildar en förlängning av det naturlandskap som sträcker sig hela vägen från Foteviken i söder till Lernacken och brofästet i norr. Området gränsar till flera Natura 2000 – områden som också berörs i projektet.

Biologiska bevarandevärden

Området har ett mycket rikt fågelliv, både vad gäller häckande arter som rastande fågel och det finns flera hotade arter av kärlväxter. I skötselplanen för Fotevikens naturreservat anges att det enligt Artdatabankens rödlista (2010) finns 44 växtarter, 62 fågelarter, 2 grod- och kräldjur, 22 insekter och 1 fisk. De välbetade och insektsrika landmiljöerna är utmärkta födosöksplatser för arter som grönfläckig padda (*Bofotes viridis*) och strandpadda (*Epidalea calamita*) men det finns få lekvatten och övervintringsmöjligheter som inte riskerar att påverkas negativt vid havsnivåhöjningar och stormar. De förekommande groddjursarter samt andra rödlistade arter och/eller arter som är upptagna i EU:s Art- och habitatdirektiv som är knutna till småvatten, våtmarker och kärrområden framgår av tabell 1.

Området utgör en viktig spridningskorridor för att underlätta groddjurens spridning längs kusten men också för att knyta ihop med populationer utanför Natura 2000-området. I området finns utöver strandpadda och grönfläckig padda även ätlig groda (*Pelophylax esculentus*) (tabell 1) och i angränsande områden finns större vattensalamander (*Triturus cristatus*, LC, bilaga II).

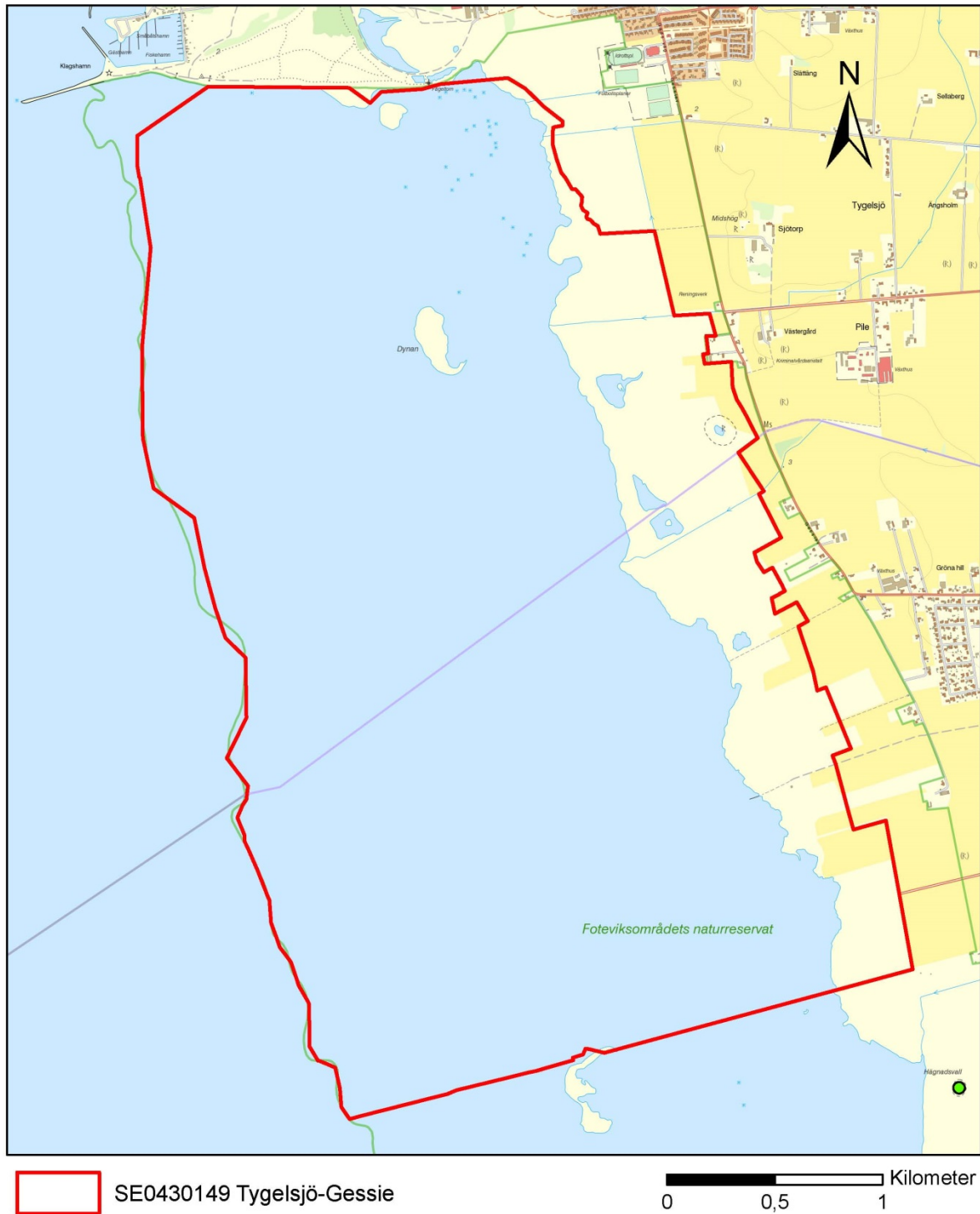
Inom området finns även annan skyddsvärd flora och fauna såsom sydlig kärrensnäppa (*Calidris alpina schinzii*), dikesskräppa (*Rumex conglomeratus*) och vitt stråfly (*Photedes morrisii*), för att nämna några. Området är populärt för rekreation och fågelskådning.

Tabell 1. I Tygelsjö-Gessie förekommande groddjursarter, rödlistade arter och/eller arter som är upptagna i EU:s Art- och habitatdirektiv som är knutna till småvatten, våtmarker och kärrområden. Rödlistekategori enligt rödlistan 2015.

Svenskt namn	Latinska namn	Rödlistekategori	Art- och habitat direktivet
strandpadda	<i>Epidalea calamita</i>	VU	bilaga 4
grönfläckig padda	<i>Bofotes viridis</i>	VU	bilaga 4
ätlig groda	<i>Pelophylax esculentus</i>	LC	bilaga 4
större vattensalamander	<i>Triturus cristatus</i>	LC	bilaga 2

Planerade åtgärder

Åtgärderna som planeras i Tygelsjö-Gessie (figur 1) riktas mot strandpadda och grönfläckig padda. Utöver nya våtmarker ska det även skapas nya övervintringsmöjligheter i området.

Figur 1. Översiktskarta över åtgärdsområde inom SemiAquaticLife för Tygelsjö-Gessie.

Inventeringar innan åtgärder

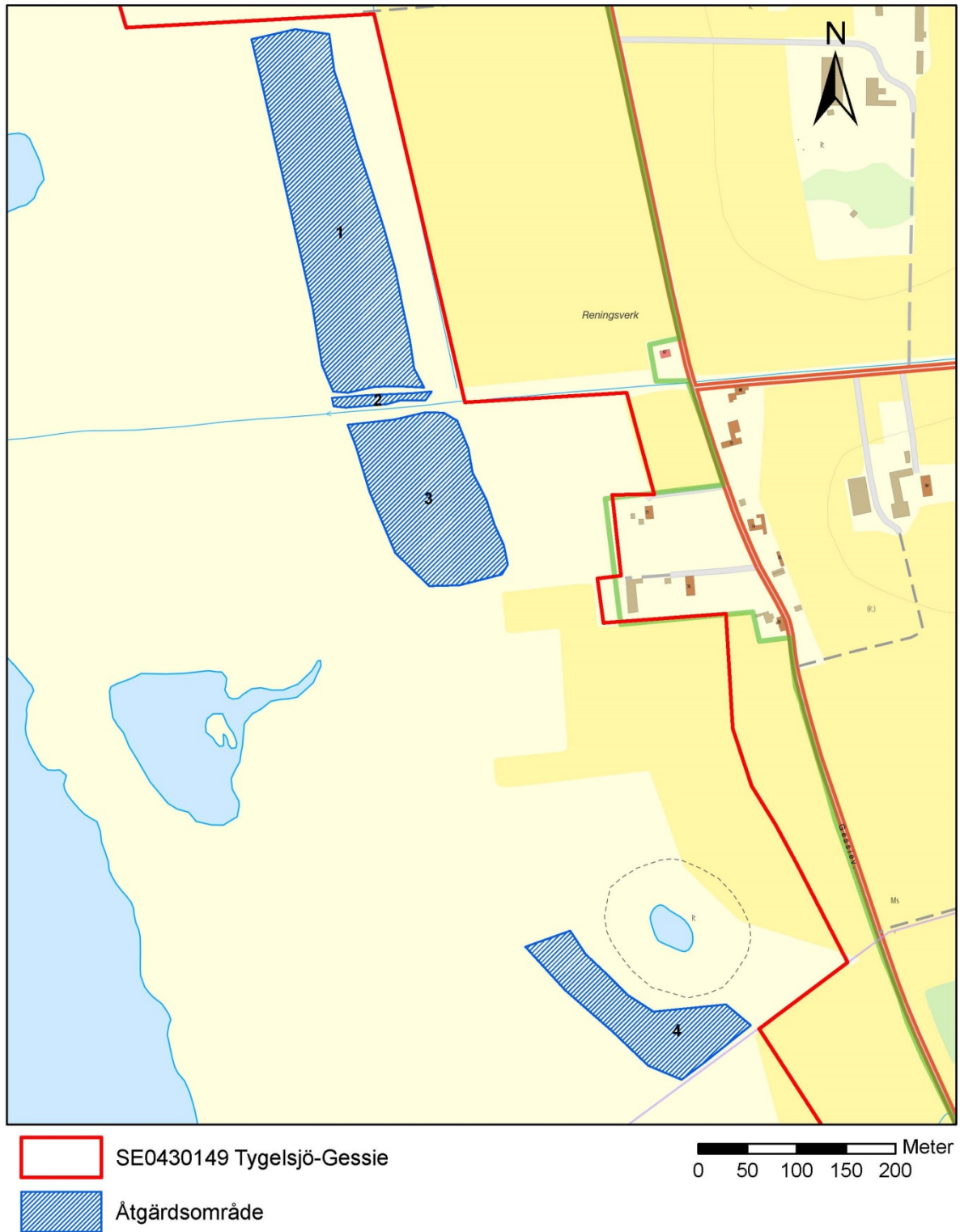
Groddjur

Inventering av strandpadda och grönläckig padda gjordes under våren 2016 (separat rapport). Området är svårinventerat eftersom det finns få definierade vattensamlingar och att det ofta är vindexponerat, vilket gör avlyssningsförhållandena svåra. Man ska därför använda

inventeringsresultat baserat på antal spelande hanar med en viss försiktighet. Sammanlagt hördes spel av 11 grönfläckiga paddor. Inga andra groddjur noterades.

Evertebrater

Eftersom inga vatten hittades kunde ingen inventering av evertebrater göras

Figur 2. Utpekade områden för åtgärder inom projektet SemiAquaticLife i Tygelsjö-Gessie.

Nygrävning av vatten och skapande av faunadepåer

Inom område 1, 3 och 4 (Figur 2, Figur 3 och Figur 4) är planen att skapa 4-5 st nya våtmarker på totalt ca 3 000 m². Dessa ska placeras minst 0,4 m över dagens havsnivå för att minska risken för översvämning av havsvatten i framtiden. I område 2 (Figur 2, Figur 4) ska ca 3 st faunadepåer skapas för att förbättra övervintringsmöjligheterna för groddjuren i området.

Figur 3. Utpekade områden för grävning av nya vatten. Till vänster i figuren område 1 och till höger område 3 (enligt numrering i karta, figur 2).

Figur 4. Vänster bild visar område 4 där nya vatten ska grävas (enligt numrering i karta, figur 2). Höger bild visar område 2 där det ska skapas faunadepåer (enligt numrering i karta, figur 2).

Skyddade/värdefulla områden

Riksintresse

Hela området är Riksintresse för Naturvård och Kulturmiljö enligt MB 3 kap.6.

Strandskydd

Enligt miljöbalken 7 kap. 13–18§ är stränderna längs kuster och skärgårdar strandskyddsområden. De föreslagna åtgärdsområdena ligger dock utanför strandskyddat område.

Kulturmiljö

Området ingår i Kulturmiljöprogram för Särskilt värdefulla kulturmiljöer (Foteviken-Hököpinge-Sjöstorp-Pile-Glostorp-Lockarp-Oxie).

Fornminnen

Öster om område 4 (Figur 2) finns en fornlämning i form av en gammal vällanläggning. (objektid: 10138300120001). De föreslagna åtgärdena kommer dock inte att påverka denna fornlämning.

HELCOM/BSPA

Tygelsjö-Gessie ligger inom HELCOM/BSPA-område (Falsterbo halvön med Måkläppen).

RAMSAR

Området ligger inom RAMSAR-område (Falsterbo-Foteviken)

Tidsplanering för åtgärder

2016

- Ta fram åtgärdsplan

2017

- Informationsmöte

2018

- Nygrävning av vatten
- Skapa faunadepå

2019

- Exkursion och informationsmöte

2020

- Inventering av groddjur inom åtgärdsområdena
- Inventering av evertebrater inom åtgärdsområdena

Information

Information till markägare, arrendator och kommun ges kontinuerligt.

- Informationsmail till markägare och arrendator med löpande information om projektet.
- Informationsmöten och exkursion i området för att visa på de åtgärder som görs samt information om groddjur och evertebrater.
- Informationsskyltar vid lämpliga platser i området, sammanlagt 2 stycken
- Hemsida där information om restaureringsåtgärder läggs ut kontinuerligt

Nygrävning

4-5 st nya vatten grävs inom de förslagna områdena.

Faunadepåer

Ca 3 st faunadepåer skapas inom det förslagna området.

Uppföljning av åtgärder

Inom projektet kommer inventering av groddjur och evertebrater göras i slutet av projektet för att se om åtgärderna haft effekt.

Långsiktig skötsel

Betesdjur kommer att minska risken för igenväxning av restaurerade och nygrävda vatten

Åtgärdsplanen beskriver vad som ska göras inom Natura 2000-området Tygelsjö-Gessie (SE0430149) för att nå de mål som är uppsatta inom Life projektet "SemiAquaticLife – Recreating habitat complexity for semi-aquatic fauna"

Projektet syftar till att återställa och förbättra bevarandestatusen för grod- och kräldjur och vatteninsekter i Natura-2000-områden i södra Sverige (11 områden), Danmark (18 områden), och norra Tyskland (9 områden). Målet är att säkerställa livskraftiga metapopulationer av arter som anges i bilaga II-V. Ett annat mål är att öka medvetenhet och förståelse bland berörda parter och allmänheten om behovet av restaureringsåtgärder för semiakvatisk fauna samt grod- och kräldjur.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane

SemiAquatic
Life

